

טיוטת חוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל)
(תיקון), התשפ"ה-2024 – הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

1. לאשר עקרונית את טיוטת החוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ה-2024, המצ"ב.
2. להסמך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
3. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
4. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והרס גדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, ההערכה היא שחדרו מרצועת עזה לישראל אלפי כלבים משוטטים. כלבים אלה מתלהקים והופכים פראיים בחפשם אחר מקורות מזון. הם תוקפים בעלי חיים ובני אדם ומסכנים את ביטחון הציבור ובריאותו ואת בריאות בעלי החיים, ועלולים לגרום להפצת מחלות, לרבות מחלות זואוונטיות (המשותפות לבעלי חיים ולבני אדם) כגון מחלת הכלבת.

הסמכויות הנוגעות לטיפול בכלבים, ובכלל זה בכלבים משוטטים, מעוגנות במספר דברי חקיקה ובהם פקודת הכלבת, 1934 וחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג – 2002 (להלן – **החוק או החוק להסדרת הפיקוח על כלבים**).

בשגרה, כלבים משוטטים שנלכדים בשטחי רשות מקומית מוחזקים בכלבייה העירונית (הקרויה גם "מאורת רשות"), לפי סעיף 13 לחוק. אם חלפו עשרה ימים מיום העברת כלב למאורת רשות ונמצא שאין לו בעלים או שבעלו לא פנה לרופא הווטרינר העירוני לשם החזרתו אליו, מוסמך הרופא הווטרינר העירוני למסור אותו למערכת הביטחון, לאדם אחר או לארגון למען בעלי חיים. ככל שלא ניתן למסרו כאמור, רשאי הרופא הווטרינר העירוני להורות על המתתו תוך מניעת סבל מיותר (סעיף 6(ה) לחוק).

כיום, רשויות מקומיות ששטחן מצוי בטווח של עד 20 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה מתקשות להתמודד עם תופעת הכלבים המשוטטים בתחומן. לפי ההערכות מדובר באלפי כלבים, שלא ניתן לקלוט את כולם במאורות הרשות של אותן רשויות מקומיות, ורובם אינם ניתנים לשיקום או לאימוץ בשל מצבם הבריאותי והתנהגותם התוקפנית. בנוסף, שהיית מספר רב של כלבים בתאים בכלבייה העירונית במשך תקופה ממושכת גורמת סבל לכלבים שאינם מורגלים בחברת בני אדם, ומביאה לתופעות של מאבקי כח בין כלבים, מניעת גישה למזון והימנעות מביצוע פעולות בסיסיות כגון אכילה ושתיה בשל הסטרס שנגרם מעצם החזקתם של כלבים אלה בכלבייה.

נוכת האמור לעיל, ובמטרה למנוע מצב בו כלבים ללא בעלים ושאינם בני אימוץ מוחזקים בכלביות העירוניות במשך 10 ימים שלא לצורך, החוק תוקן בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד–2024 (להלן – **הוראת השעה**).

בהתאם להוראת השעה, בהתמלא התנאים שנקבעו בה, ניתן להורות על המתת כלב לא מסומן שנתפס בטווח של עד 20 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה גם לאחר 4 ימים, ואף קודם לכן במקרים חריגים. עוד נקבע בהוראת השעה כי שר החקלאות וביטחון המזון, לאחר התייעצות עם מנהל השירותים הווטרינריים במשרד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע בצו כי הוראות אלו יחולו גם לעניין כלב לא מסומן שנתפס בטווח שיקבע מגבול הלבנון. תוקפה של הוראת השעה היא עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א–1951 (להלן – **חוק ההתגוננות האזרחית**), לפי המוקדם. לנוכח המשך הלחימה ברצועת עזה ועל רקע התפתחות מלחמת "חרבות ברזל" בצפון המדינה והכניסה הקרקעית ללבנון, שכללה פריצת הגדר המפרידה בין המדינות, הסיכון לחדירת כלבים משוטטים עדיין קיים. כן גובר הסיכון בשל פינוי היישובים מאוכלוסייה

אזרחית משני צידי הגדר וחיפוש אחר מקורות מזון, כאשר היקפי התופעה בצפון הארץ יתבהרו במלואם רק לאחר חזרת התושבים לביתם. לכן ומהטעמים שפורטו לעיל, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום י' בכסלו התשפ"ו (30 בנובמבר 2025), אלא אם כן תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, יפקע קודם לכן.

על מנת לזרז את הליך החקיקה, בשל הדחיפות המתחייבת בנסיבות שיצרה המלחמה המתמשכת בחזיתות הדרום והצפון, ובכדי לתת מענה למצב בו בשטח של מספר רשויות מקומיות מצויים בו זמנית מאות כלבים משוטטים ומתפראים שרובם המוחלט ללא בעלים והם אינם בני אימוץ, מוצע לאשר עקרונית את טיוטת החוק בממשלה, ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת, וזאת על דעת הממשלה. עוד מוצע לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכויותיה לפי סעיפים 81(ג) ו- 88(ב) לתקנון הכנסת - לקצר את תקופת ההנחה על שולחן הכנסת ולהקדים את הדיון בהצעת החוק בקריאה ראשונה וכן להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה/ תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1490 (חק/878) מיום 3.3.24 במסגרתה אושרה הוראת השעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות דעת משפטית.

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית

תחום פעולה עיקרי: 02 חברה וכלכלה, 06 המגזר הציבורי

מגיש: שר החקלאות וביטחון המזון

כ' בחשון התשפ"ה
21 בנובמבר 2024

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ה-2024

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

בעיית הכלבים העזובים והמשוטטים היא בעיה שרבות ממדינות העולם, ובהן ישראל, מתמודדות עמה בשגרה. בישראל, בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", התפתחה בעיה ייחודית, שגדלה והחמירה במהירות באזור עוטף עזה. בשל המלחמה והרס גדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, ההערכה היא שתדרו מרצועת עזה לישראל אלפי כלבים משוטטים. כלבים אלה מתלהקים והופכים פראיים בחפשם אחר מקורות מזון. הם תוקפים בעלי חיים ובני אדם ומסכנים את ביטחון הציבור ובריאותו ואת בריאות בעלי החיים, ועלולים לגרום להפצת מחלות, לרבות מחלות זואוונטיות (המשותפות לבעלי חיים ולבני אדם) כגון מחלת הכלבת.

הסמכויות הנוגעות לטיפול בכלבים, ובכלל זה בכלבים משוטטים, מעוגנות במספר דברי חקיקה ובהם פקודת הכלבת, 1934 וחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002 (להלן – החוק). בשגרה, כלבים משוטטים שנלכדים בשטחי רשות מקומית מוחזקים בכלבייה העירונית (הקרויה גם "מאורת רשות"), לפי סעיף 13 לחוק. אם חלפו עשרה ימים מיום העברת כלב למאורת רשות ונמצא שאין לו בעלים או שבעלו לא פנה לרופא הווטרינר העירוני לשם החזרתו אליו, מוסמך הרופא הווטרינר העירוני למסור אותו למערכת הביטחון, לאדם אחר או לארגון למען בעלי חיים. ככל שלא ניתן היה למסרו כאמור, רשאי הרופא הווטרינר העירוני להורות על המתתו תוך מניעת סבל מיותר (סעיף 6(ה) לחוק).

רשויות מקומיות ששטחן מצוי בטווח של 20 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה התקשו להתמודד עם תופעת הכלבים המשוטטים בתחומן. לפי ההערכות מדובר באלפי כלבים, שלא ניתן לקלוט את כולם במאורות הרשות של אותן רשויות מקומיות, ורובם אינם ניתנים לשיקום או לאימוץ בשל מצבם הבריאותי והתנהגותם התוקפנית. בנוסף, שהיית מספר רב של כלבים בתאים בכלבייה העירונית במשך תקופה ממושכת גורמת סבל לכלבים שאינם מורגלים בחברת בני אדם, ומביאה לתופעות של מאבקי כח בין כלבים, מניעת גישה למזון והימנעות מביצוע פעולות בסיסיות כגון אכילה ושתייה בשל הסטרס שנגרם מעצם החזקתם של כלבים אלה בכלבייה.

בנסיבות המיוחדות שתוארו לעיל, נמצא שאין במנגנון הקיים לפי סעיפים 13 ו-6 לחוק כדי לתת מענה למצב שבו בשטחן של מספר רשויות מקומיות סמוכות מצויים בו זמנית מאות כלבים משוטטים ומתפראים שרובם המוחלט ללא בעלים ידועים.

לנוכח האמור לעיל, ובמטרה למנוע מצב שבו כלבים ללא בעלים ושאינם בני אימוץ מוחזקים בכלביות העירוניות במשך 10 ימים שלא לצורך, החוק תוקן בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן – הוראת השעה).

בהתאם להוראת השעה, בהתמלא התנאים שנקבעו בה, ניתן להורות על המתת כלב לא מסומן שנתפס בטווח של עד 20 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה גם לאחר 4 ימים, ואף קודם לכן במקרים חריגים. עוד נקבע בהוראת השעה כי שר החקלאות וביטחון המזון, לאחר התייעצות עם מנהל השירותים הווטרינריים במשרד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע בצו כי הוראות אלו יחולו גם לעניין כלב לא מסומן שנתפס בטווח שיקבע מגבול הלבנון. תוקפה של הוראת השעה הוא עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד תום

תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, לפי המוקדם. לנוכח המשך הלחימה ברצועת עזה ועל רקע התפתחות מלחמת "חרבות ברזל" בצפון המדינה והכניסה הקרקעית ללבנון, שכללה פריצת הגדר המפרידה בין המדינות, הסיכון לחדירת כלבים משוטטים מאזורי לחימה עדיין קיים. כן גובר הסיכון בשל פינוי היישובים מאוכלוסייה אזרחית משני צידי הגדר וחיפוש אחר מקורות מזון, כאשר היקפי התופעה בצפון הארץ יתבהרו במלואם רק לאחר חזרת התושבים לביתם. לכן ומהטעמים שפורטו לעיל, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום י' בכסלו התשפ"ו (30 בנובמבר 2025), אלא אם כן תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 יפקע קודם לכן.

ג. עיקרי החוק המוצע

עיקר 1 – סעיף 1

בסעיף 1(א) (להוראת השעה הוגדרה "תקופת הוראת השעה". מהטעמים המפורטים במסרת החוק המוצע והצורך בו, מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום י' בכסלו התשפ"ו (30 בנובמבר 2025), אלא אם כן תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 יפקע קודם לכן.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המינהלי

אין השפעה.

ה. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

הארכת תוקפה של הוראת השעה.

ו. הערות היועץ המשפטי לממשלה

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-מנהלי), ד"ר גיל לימון, סמך ידו על טיוטת החוק בהיבטים המשפטיים.

ז. הערות של משרדי ממשלה ורשויות ציבוריות אחרות

לא התקבלו הערות.

ח. הערות הממונה על התקציבים במשרד האוצר

לא התקבלו הערות מהממונה על התקציבים במשרד האוצר. עם זאת יצוין כי במועד קידום הוראת השעה שבתוקף (חוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024) הודיעו, בזמנו, מאגף תקציבים באוצר כי אין להם עמדה בעניין.

ט. להלן נוסח התיקון המוצע

תיקון סעיף 1 1. בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל),
התשפ"ד-2024¹, בסעיף 1(א), במקום "כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)"
יבוא "י' בכסלו התשפ"ו (30 בנובמבר 2025)".

---

¹ ס"ח התשפ"ד, עמ' 766.

חוות דעת משפטית נלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 - הוראת שעה - חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ה-2024 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בעקבות מלחמת "חרבות ברזל" והרס גדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, ההערכה היא שחדרו מרצועת עזה לישראל אלפי כלבים משוטטים. כלבים אלה מתלהקים והופכים פראיים בחפשם אחר מקורות מזון. הם תוקפים בעלי חיים ובני אדם ומסכנים את ביטחון הציבור ובריאותו ואת בריאות בעלי החיים, ועלולים לגרום להפצת מחלות, לרבות מחלות זואוונטיות (המשותפות לבעלי חיים ולבני אדם) כגון מחלת הכלבת.

הסמכויות הנוגעות לטיפול בכלבים, ובכלל זה בכלבים משוטטים, מעוגנות במספר דברי חקיקה ובהם פקודת הכלבת, 1934 והחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג – 2002 (להלן – **החוק**). בשגרה, כלבים משוטטים שנלכדים בשטחי רשות מקומית מוחזקים בכלבייה העירונית (הקרואה גם "מאורת רשות"), וזאת לפי סעיף 13 לחוק. בסעיף 13(א) לחוק נקבע כי רופא וטרינר עירוני או מפקח רשאי לתפוס כלב שאינו מוחזק לפי הוראות החוק ולהעבירו למאורת הרשות.

לפי סעיפים 13(ה) ו-6(ה) לחוק, לאחר שחלפו עשרה ימים מיום העברת הכלב למאורת הרשות, רשאי הרופא הווטרינר העירוני להורות על המתתו, תוך מניעת סבל מיותר, אם אין לו בעלים או אם בעליו לא אותר או לא פנה לקבלו, ולאחר שנמצא שלא ניתן למסרו למערכת הביטחון או לגורם אחר שקבע שר החקלאות וביטחון המזון. להשלמת התמונה יצוין כי בתקנה 7 לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ה-2005, נקבעו גורמים נוספים להם ניתן למסור כלבים בנסיבות אלה, ובהם - אדם אחר, ובלבד שקיבל רישיון להחזקת הכלב, או ארגון למען בעלי חיים.

כיום, רשויות מקומיות ששטחן מצוי בטווח של עד 20 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה מתקשות להתמודד עם תופעת הכלבים המשוטטים בתחומן. כאמור, על פי ההערכות מדובר באלפי כלבים, שלא ניתן לקלוט את כולם במאורות הרשות של אותן רשויות מקומיות, ורובם אינם ניתנים לשיקום או לאימוץ, בשל מצבם הבריאותי והתנהגותם התוקפנית. בנוסף, שהיית מספר רב של כלבים בתאים בכלבייה העירונית במשך תקופה ממושכת גורמת סבל לכלבים שאינם מורגלים בחברת בני אדם, ומביאה לתופעות של מאבקי כוח בין כלבים, מניעת גישה למזון והימנעות מביצוע פעולות בסיסיות כגון אכילה ושתייה בשל הסטרס שנגרם מעצם החזקתם של כלבים אלה בכלבייה.

בנסיבות המיוחדות שתוארו, נמצא שאין במנגנון הקיים לפי סעיפים 13 ו-6 לחוק כדי לתת מענה למצב בו בשטחן של מספר רשויות מקומיות סמוכות מצויים בו זמנית אלפי כלבים משוטטים ומתפראים שרובם המוחלט ללא בעלים ידועים והם אינם בני אימוץ.

לנוכח האמור לעיל ובמטרה למנוע מצב בו כלבים ללא בעלים ושאינם בני אימוץ מפאת מצבם הבריאותי או התנהגותם התוקפנית, מוחזקים בכלביות העירוניות במשך 10 ימים שלא לצורך ונגרם להם סבל, החוק תוקן בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות

ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן – **הוראת השעה**). בהתאם להוראת השעה, בהתמלא התנאים שנקבעו בה, רשאי רופא וטרנר עירוני להורות על המתת כלב לא מסומן שנתפס בטווח של עד 20 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, גם לאחר 4 ימים, ואף קודם לכן במקרים חריגים.

עוד נקבע בהוראת השעה כי שר החקלאות וביטחון המזון, לאחר התייעצות עם מנהל השירותים הווטרנריים במשרד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע בצו כי הוראות אלו יחולו גם לעניין כלב לא מסומן שנתפס בטווח שיקבע מגבול הלבנון. תוקפה של הוראת השעה הוא עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן – **חוק ההתגוננות האזרחית**), לפי המוקדם.

לנוכח המשך הלחימה ברצועת עזה ועל רקע התפתחות מלחמת "חרבות ברזל" בצפון המדינה והכניסה הקרקעית ללבנון, שכללה פריצת הגדר המפרידה בין המדינות, הסיכון לחדירת כלבים משוטטים עדיין קיים. כן גובר הסיכון בשל פינוי היישובים מאוכלוסייה אזרחית משני צידי הגדר וחיפוש אחר מקורות מזון, כאשר היקפי התופעה בצפון הארץ יתבהרו במלואם רק לאחר חזרת התושבים לביתם.

לכן ומהטעמים שפורטו לעיל, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום י' בכסלו התשפ"ו (30 בנובמבר 2025), אלא אם כן תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף, כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, יפקע קודם לכן.

בשל הצורך במתן מענה רצוף לרשויות המקומיות שבתחומן קיימת הבעיה הייחודית המתוארת לעיל, ובכדי לאפשר חזרה של תושבי אותן רשויות לבתיהם ללא חשש לשלומם ובריאותם, מוצע לפעול לזירוז הליכי החקיקה באופן שלהלן –

1. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת, וזאת על דעת הממשלה;
2. לבקש מוועדת הכנסת לעשות שימוש בסמכויותיה לפי סעיפים 81(ג) ו-88(ב) לתקנון הכנסת - לקצר את תקופת ההנחה על שולחן הכנסת ולהקדים את הדיון בהצעת החוק בקריאה ראשונה וכן להתיר את הקריאה השנייה על הצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לעמדת היועצת המשפטית של משרד החקלאות וביטחון המזון אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

אודליה אסולין -
דגני

ממונה
(שירותים וטרינריים ורגולציה)

אודליה אסולין

שם

תפקיד

חתימה